

Dosarul nr. 2ra-208/2023

2-19000626-01-2ra-06022023

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (V. Potlog)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (G. Colev, A. Curdov, Ș. Starciuc)

ÎNCHEIERE

02 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

judecători

Tamara Chișca-Doneva

Aliona Miron

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Pleșca Constantin, reprezentat de avocatul Stănescu Valeriu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Pleșca Constantin împotriva Mariei Ciobanu cu privire la revocare contractului de donație, restituirea bunurilor, repararea prejudiciului material și moral

împotriva deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă :

La 12 februarie 2019, avocatul Valeriu Stănescu acționând în interesele lui Pleșca Constantin a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Ciobanu cu privire la revocarea contractului de donație, restituirea bunurilor, încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată s-a invocat că, Pleșca Constantin fiind celibatar la data de 21 iulie 2000, a procurat bunuri imobile amplasate în sat. Hîrtop, r-nul Cimișlia, compuse din: teren pentru construcții nr. cadastral XXXX cu suprafața de 0,1487 ha, la prețul de 1 801 de lei; casă de locuit individuală nr. cadastral XXXXXX, cu suprafața de 140,6 m.p., la prețul de 32 204 de lei și construcție accesorie nr. cadastral XXXXXX, cu suprafața de 39,3 m.p., la prețul de 6 228 de lei.

A relatat că, în anul 2006 Pleșca Constantin a înregistrat căsătoria cu Ciobanu Maria. După înregistrarea căsătoriei Ciobanu Maria a păstrat familia Ciobanu. În perioada anilor 1999 - 2010 Pleșca Constantin s-a aflat la muncă în Portugalia. Din anul 2011 până la depunerea acțiunii în judecată, Pleșca Constantin s-a aflat la muncă în Germania. La data de 03 octombrie 2016 a venit în vacanță acasă din Germania. Pe la începutul lunii decembrie 2016 Ciobanu Maria i-a comunicat lui Pleșca Constantin că aceasta dorește să plece peste hotarele țării la muncă și anume în Republica Italiană. Iar, dacă Pleșca Constantin ține la familie și dorește să păstreze familia, urma să înregistreze bunurile imobile din sat. Hîrtop pe numele Mariei Ciobanu, ceea ce Pleșca Constantin a și făcut, deoarece pentru el familia era un lucru sfânt.

A indicat că la 12 decembrie 2016 Pleșca Constantin în calitate de donator și

Ciobanu Maria în calitate de donatar, au semnat contractul de donație cu nr. 8371, în sensul art. 827 Cod civil, asupra bunurilor imobile amplasate în sat. Hârtop, r-nul Cimișlia. Ulterior, la 26 decembrie 2016 Ciobanu Maria a plecat la muncă în Republica Italiană. În luna august 2018 Ciobanu Maria a venit în vacanță în R. Moldova și la data de 24 august 2018 a sustras o parte din bunuri, fapt confirmat prin înscrierea video efectuată de fiul Pleșca Octavian și procesul-verbal de cercetare la fata locului din 12 noiembrie 2018, întocmit de colaboratorii IP Cimișlia.

A notat că, la data de 10 noiembrie 2018, Pleșca Constantin a sosit acasă din Germania și a constatat că în casă sunt deteriorate o bună parte din bunuri. Astfel, la data de 12 noiembrie 2018, a sesizat poliția, care a înregistrat informația și în aceeași zi a efectuat cercetarea la fața locului, întocmind planșa fotografică cu imaginile bunurilor deteriorate. De asemenea, la data de 18 noiembrie 2018, Pleșca Constantin a constatat că, salonul automobilul de model PASSAT, n/î CLAG 032 în spate era deteriorat, și anume covorul și izolarea fonică.

A menționat reclamantul că, acțiunile ilicite ale Mariei Ciobanu, i-au dezechilibrat starea emoțională, l-au făcut ușor iritabil și foarte sensibil la tot ce e legat de psihicul său. Periodic acuză dureri de cap, reacții psihic emoționale sub formă de neliniște, neîncredere în forțele proprii, nesiguranță, reactivitate afectivă care perturbă calmul, are permanent o stare de disconfort sufletesc, este mereu cu psihicul încordat la maximum. Nu poate lucra în regim normal ca mai înainte, fapt ce îl deranjează foarte mult.

În cadrul examinării cauzei au fost depuse mai multe cereri de concretizare și în final avocatul Valeriu Stănescu acționând în interesele lui Pleșca Constantin a solicitat revocarea contractului de donație nr. 8371 din 12 decembrie 2016 încheiat între Pleșca Constantin și Ciobanu Maria, restituirea bunurilor primite prin contractul de donație nr. 8371 din 12 decembrie 2016 în sumă de 38 412 de lei și anume: teren pentru construcții, suprafața de 0,1487 ha, nr. cadastral XXXX la prețul de 1 801 de lei; casa de locuit individuală, suprafața de 140,6 m.p., nr. cadastral XXXXX, la prețul de 32 204 de lei; construcție accesorie cu suprafața de 39,3 m.p., nr. cadastral XXXXX, la prețul de 6 208 de lei, încasarea prejudiciului material în sumă de 13 468,73 de lei, a prejudiciului moral în suma de 15 000 de lei, a taxei de stat în sumă de 1 931,98 de lei, cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5 000 de lei și cheltuieli pentru efectuarea expertizei în sumă de 1 500 de lei.

Prin hotărârea din 12 noiembrie 2020 a judecătoriei Cimișlia, sediul Central, cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Stănescu Valeriu în interesele lui Pleșca Constantin, a fost admisă parțial.

S-a revocat contractul de donație cu nr. 8371 încheiat la data de 12 decembrie 2016 între donatorul Pleșca Constantin și donatarul Ciobanu Maria asupra următoarelor bunuri: - teren pentru construcție cu suprafața de 0.1487 ha, nr. cadastral XXXXX, casa de locuit cu suprafața de 140, 6 m.p. cu nr cadastral XXXXXX situat în sat. Hârtop, r-nul Cimișlia.

S-a încasat de la Ciobanu Maria în beneficiul lui Pleșca Constantin prejudiciul moral în sumă de 3 000 de lei.

S-a încasat de la Ciobanu Maria în beneficiul lui Pleșca Constantin cheltuielile de judecată în sumă 1 931,98 de lei și cheltuieli pentru asistența juridică suma de 5 000 de lei.

În rest, cerințele lui Pleșca Constantin au fost respinse, ca fiind neîntemeiate

(f.d.179, vol.1).

La 12 noiembrie 2020, avocatul Aramă Zinaida în interesele Mariei Ciobanu a depus cerere de apel împotriva hotărârii judecătorei Cimișlia sediul Central din 12 noiembrie 2020, solicitând casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri potrivit regulilor stabilite de prima instanță, prin care pretențiile reclamantului să fie respinse integral.

Prin decizia din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Comrat, cererea de apel declarată de avocatul Aramă Zinaida în interesele Mariei Ciobanu, a fost respinsă ca neîntemeiată și a fost menținută hotărârea instanței de fond (f.d.37, 38-45, vol 2).

Prin decizia din 01 iunie 2022 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către Ciobanu Maria, casată integral decizia din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Comrat, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Comrat, în alt complet de judecată (f.d. 90-95, vol 2).

Prin decizia din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Comrat, a fost admisă cererea de apel depusă de avocatul Aramă Zinaida în interesele Mariei Ciobanu, casată parțial hotărârea din 12 noiembrie 2020 a judecătorei Cimișlia, sediul Central, în partea admiterii acțiunii și încasării cheltuielilor de judecată și pronunțată o hotărâre nouă prin care.

S-a respins cererea de chemare în judecată cu privire la revocarea contractului de donație nr. 8371 din 12 decembrie 2016 și încasarea prejudiciului moral.

În rest dispozițiile hotărârii instanței de fond se menținute.

S-a încasat de la Pleșca Constantin în beneficiul Mariei Ciobanu cheltuielile judiciare legate de asistență juridică în sumă de 3 000 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, donația poate fi revocată dacă donatarul a atentat la viața donatorului sau a unei rude apropiate a acestuia, dacă se face vinovat de o altă faptă ilicită față de donator sau față de o rudă apropiată a acestuia, situații care atestă o ingraturdine gravă, sau dacă refuză fără motive întemeiate să acorde donatorului întreținerea datorată. Dacă donația este revocată, se poate cere restituirea bunului donat. Revocarea donației poate fi făcută doar în decursul unui an din momentul în care cel îndreptățit să revoce a luat cunoștință de motivul de revocare.

A menționat că, conform încheierii IP Cimișlia din 15 noiembrie 2018 pe rezultatul controlului petiției nr. 3573 din 12 noiembrie 2018, organele de politie, verificând informația, în baza petiției nominalizate, au stabilit că din spusele cet. Pleșca Constantin, când acesta a revenit acasă de peste hotarele țării a depistat că de la domiciliu lipsește un monitor de la calculator și un televizor, fiind distrusă tapeta de pe pereți, vesela, oglinda și teracota, iar semne de pătrundere forțată în domiciliu nu au fost și cheile de la domiciliu se aflau la soția acestuia, Ciobanu Maria.

A reținut că instanța de fond în motivarea soluției sale de admitere parțială a acțiunii, a constatat cu certitudine faptul că Ciobanu Maria în perioada 21 august 2018-30 august 2018 a comis acțiuni ilicite față de reclamant, deteriorând bunurile ce-i aparțin reclamantului din casa de locuit din sat. Hîrtop.

Curtea de apel Comrat consideră eronată această concluzie, or, din probele anexate la materialele cauzei civile se atestă contrariul. Potrivit certificatului eliberat de IP Agenția Servicii Publice, Serviciul cadastral teritorial Cimișlia, proprietar al bunului imobil cu nr. cadastral XXXXXXXX, cu cota parte 1.0, este Ciobanu Maria Mihail, în temeiul contractului de donație nr. 8371 din 12 decembrie 2016. Conform

art. 22 alin. (1) din Codul familiei bunurile care au aparținut fiecăruia dintre soți pînă la încheierea căsătoriei și bunurile primite în dar, obținute prin moștenire sau în baza altor convenții gratuite de către unul dintre soți în timpul căsătoriei, sînt proprietate personală a fiecăruia dintre soți.

Astfel, în sensul legii menționate și a probelor cercetate, instanța de apel a stabilit că constatările privind deteriorare bunurilor din domiciliul lui Pleșca Constantin, sunt eronate, or bunul imobil menționat, nu-i aparține lui Pleșca Constantin, prin urmare toate constatările stabilite a fi produse în acel domiciliu, nu atentează în nici un mod la viața și proprietățile reclamantului. Referitor la proba privind comiterea contravenției de către Ciobanu Maria prevăzută de art. 104 Cod contravențional, pe acțiuni de deteriorare a automobilului ce aparține lui Pleșca Constantin, un act de stabilire a vinovăției acesteia și de sancționare a acesteia conform prevederilor legale, la materialele cauzei, nu a fost prezentat.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 3 000 de lei, instanța de apel a indicat că la materialele cauzei este anexat bonul de plată seria DAA nr. 21728599 din 01 septembrie 2021, în sumă de 3 000 de lei, achitat de către Ciobanu Maria pentru serviciile avocațiale prestate de avocatul Aramă Zinaida.

La 23 ianuarie 2023, Pleșca Constantin, reprezentat de avocatul Stănescu Valeriu, a declarat recurs împotriva deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond (vol. II, f.d. 148-152). Totodată a mai solicitat și examinarea cauzei cu citarea și participarea părților în ședință publică.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, normele dreptului procedural și normele dreptului material prevăzute la art. 835 din Codul civil (în vigoare de până la 01 martie 2019).

A mai invocat recurentul că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată și erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului garantate de CEDO.

A mai relatat că concluziile instanței de judecată sunt incorecte și instanța s-a abținut de a da un răspuns explicit la cele mai importante întrebări.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a decis respingerea cererii înaintate de Pleșca Constantin, reprezentat de avocatul Stănescu Valeriu și examinarea cererii de recurs fără participarea părților la proces, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Comrat a emis dispozitivul deciziei la 04 octombrie 2022.

La 08 decembrie 2022, Curtea de Apel Comrat, a expediat, în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 140, vol.2).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul depus de Pleșca Constantin, reprezentat de avocatul Stănescu Valeriu, la data de 23 ianuarie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La 07 februarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 156 vol.2).

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încalcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Pleșca Constantin, reprezentat de avocatul Stănescu Valeriu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Pleșca Constantin, reprezentat de avocatul Stănescu Valeriu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc